

PTE BTK DEMOGRÁFIA ÉS SZOCIOLÓGIA DOKTORI ISKOLA

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS MINŐSÉGFEJLESZTI TERV[1]

A Demográfia és Szociológia Doktori Iskola (továbbiakban: DSZDI) három programján belül rendszeres, szervezett minőségbiztosítási tevékenység folyik. A programok vezetése a doktori képzési folyamat minden fázisában különös gondot fordít a követelmények magas szintű érvényesítésére, a minőségbiztosításra. A DSZDI-n belül a minőségbiztosítás követelményei érvényesülését, a képzés és kutatás személyi és tárgyi feltételeinek meglétét, az ott folyó oktató- és kutató munkát a Doktori Iskola Tanácsa ellenőrzi. A Doktori Iskola minőségbiztosítási felelősei: az iskola vezetője és a három doktori program programvezetői.

A DSZDI az **oktatás, a kutatás és a tárgyi infrastruktúra** tekintetében egyaránt folyamatosan biztosítja az iskola tevékenységének minőségét.

A doktori felvételi vizsgákon a programok vezetői által kijelölt oktatókból álló felvételi bizottság, a publikussá tett formai feltételekre figyelemmel, továbbá a szakmai tudományos kritériumokat körültekintően mérlegelő felvételizető tevékenysége biztosítja, hogy csak a legfelkészültebb jelöltek nyerjenek felvételt a doktori iskolába. A felvételi vizsgán a bizottság az előzetesen benyújtott dokumentumok alapos elemzése, értékelése és a jelöltekkel folytatott szakmai beszélgetés alapján dönt a felvételről. Mind az ösztöndíjas, mind az önköltséges hallgatók esetében szigorúan betartja a követelményeket: megfelelő diploma, nyelvvizsga, publikációs teljesítmény, szakmailag megalapozott tématerv, témavezetést vállaló oktató. A programokon folyó doktori képzésről, a bekerülés feltételeiről a jelentkezők a Felvételi tájékoztató mellett az egyetem, továbbá A Szociológiai Tanszék honlapján is tájékozódhatnak.

A képzési folyamatban a minőséget a törzstagok, a doktoranduszok témavezetőinek, illetve a Programok oktatóinak folyamatos tudományos munkája, előmenetele biztosítja, s ezek eredményeinek az oktatás tartalmi elemei közé történő folyamatos beépítése biztosítja. A minőségfejlesztési tevékenységek fontos része az oktatók akadémiai karrierjének ösztönzése, nemzetközi elismertségük növelése, aminek eredményeként a doktorandusz hallgatók oktatása folyamatosan kiegészül friss kutatási eredményekkel. A DSZDI mind három programja a doktori képzésbe rendszeresen hív meg hazai és külföldi vendégelőadókat.

A doktori képzési folyamatban a doktoranduszok teljesítményének minőségét – valamennyi programban - a szemeszterenként a képzési tervekben szereplő, kreditértékű feladok teljesítése, és ezek rendszeres számonkérése alapozza meg és biztosítja. A Doktori Iskola valamennyi programja kreditalapú tanulmányi rendszerben működik. A tanulmányok elvégzéséhez szükséges kreditek száma mindenütt 180. A Doktori Iskola szellemi potenciáljának teljessége elérhető minden doktorandusz számára. Amennyiben szükséges, a doktorandusz külön tutorizálásban is részesül, hogy hiányzó részkompetenciáit mihamarabb pótolni tudja. Ez az igény különösen a határon túlról érkező doktoranduszoknál merül fel, akik nagyon különböző alapképzettséggel érkeznek a doktori képzésbe.

A kurzusokért járó kreditek a programok által előírt követelmények teljesítésével szerezhetőek meg. A teljesítés feltételei szintén a tanrendben jelennek meg. A doktoranduszoknak szigorlatot kell tenniük, melynek követelményeit a programok külön szabályozzák, eljárás rendjük azonban azonos. A doktori képzés folyamatában a minőségbiztosítás és ellenőrzés egyik fontos eleme a PTE BTK Doktori Iroda által kiállított, az előírt kreditek teljesítését igazoló abszolutórium. Annak kiállítása után van lehetőség a doktori szigorlat letételére és a doktori disszertáció nyilvános megvédésére. E

tekintetben irányadó a Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának 13. sz. melléklete a Pécsi Tudományegyetem Doktori Szabályzata.[2] A védések, habilitációk előzetesen meghirdetésre kerülnek a PTE BTK, a DSZDI továbbá és a Szociológia Tanszék honlapján egyaránt, a védések minden alkalommal nyilvánosan zajlanak. A védésekre külön meghívót kapnak a doktori iskola munkájában résztvevő, együttműködő intézmények, kutatóhelyek vezetői, és a meghívott hazai és külföldi előadók, tovább a PTE vezetői és a Bölcsészettudományi Kar vezetése.

A Doktori Iskolában folyó képzés **erősen kutatóorientált**. Az oktatók saját publikációs tevékenysége és tananyagfejlesztő munkája mellett gondot fordítunk a különféle kutatási témákban megjelenő hazai és külföldi szakirodalmi újdonságok és adatbázisok elérhetővé tételére. A Központi Statisztikai Hivatal budapesti és regionális kutatóhelyein egyaránt biztosítjuk – együttműködési megállapodásaink alapján – mind **a hazai, mind a nemzetközi társadalomstatistikai adatbázisok** elérhetőségét hallgatóink számára. A KSH és az NKI **kutatói szobáiban** doktoranduszaink rendelkezésére bocsátjuk a legfrissebb mikro adatokat is tartalmazó adatbázisokat, azok elemzését lehetővé tesszük, ezzel is elősegítve hallgatóink doktori értekezésének minél magasabb szintű empirikus kvalitásait, bekapcsolódását a nemzetközi és hazai kutatási projektekbe. A Szociológia Tanszéken létrehozott **Település és Társadalom Kutatóközpont** keretében folytatott tanszéki kutatásokba is bekapcsolódhatnak a hallgatók. A Doktori Iskola és a Szociológia Tanszék létrehozta a **Kutatási Füzetek c. online kiadványt**, amely tudományos műhelyvitáknak, kurzuszáró dolgozatok tanulmánnyá érlelt folytatásának és nagyobb lélegzetű, monografikus feldolgozásoknak egyaránt *szigorúan lektorált* fóruma lesz.

Az infrastrukturális, az informatikai és oktatástechnikai háttér folyamatos fejlesztése alapfeltétele a PhD Programok minőségi fejlődésének, ezért erre különösen nagy gondot fordítunk. A PTE BTK Szociológiai Tanszékének **számítógépes laborja, technikai infrastruktúrája** ugyanúgy rendelkezésére áll minden doktorandusz hallgatónknak, mint a Pécsi Tudásközpont által biztosított magas szintű tartalmi és infrastrukturális feltételek.

A Doktori Iskola az Egyetemi Doktori Szabályzat és a Kari Doktori Szabályzat alapján működik. A szabályzatok betartását a Doktori Iskola Tanácsa, a Kari Doktori és Habilitációs Tanács, az Egyetemi Doktori Bizottság és az Egyetemi Habitusvizsgáló Bizottság ellenőrzi.

A hagyományos szervezeti ellenőrzés mellett a Doktori Iskola Tanácsa az első működési év után évente vizsgálja a képzés, szűkebben a programok keretében folyó oktatás minőségét. A minőség fejlesztése érdekében az oktatók és a hallgatók egyaránt megkérdezésre kerülnek arról, hogy milyen területeken szükséges a fejlesztés az iskola tevékenységi körében. Az első doktori védések után Alumni szervezetet hozunk létre, amely tömöríti a végzősöket és előrehaladásuk monitora lesz.

[1]Lásd a Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának 13. sz. mellékletét. A Pécsi Tudományegyetem Doktori Szabályzata: <http://www.btk.pte.hu/content/view/833/56/> "Minőségellenőrzés" 20§/ (1), lásd továbbá Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Minőségbiztosítási Kézikönyv (MSZ EN ISO 9001: 2001 A PTE BTK-n 2005. május 01-től ISO9001 szabvány alapú minőségirányítási rendszer működik. A rendszer érvényességi területe: oktatás és kutatás. <http://www.btk.pte.hu/content/section/14/42/>

[2]Lásd a Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának 13. sz. mellékletét. A Pécsi Tudományegyetem Doktori Szabályzata: <http://www.btk.pte.hu/content/view/833/56/>, továbbá a PTE BTK Kari Doktori Szabályzata: <http://www.btk.pte.hu/content/view/395/56/>